

VZP: S kolorektálním karcinomem se léčí téměř každý desátý onkologický pacient

13.5.2025 - Viktorie Plíková | Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR

Kolorektální karcinom je u nás každoročně diagnostikován u více než 7 000 lidí a okolo 3 000 pacientů na něj umírá. Onemocnění v prvních fázích často probíhá bez příznaků, a proto je včasný záchyt pomocí screeningu klíčový - až 90 % pacientů může být při včasné diagnóze zcela vyléčeno. Screeningové vyšetření dokáže odhalit přednádorové změny nebo časná stadia rakoviny ještě před tím, než se projeví příznaky.

Screening jako nejlepší prevence, přesto jej Češi vynechávají

Ze zprávy OECD/EU Health at a Glance: Europe 2024 vyplývá, že screeningové vyšetření v Česku navštěvuje zhruba 29 % lidí ve věku 50–74 let, zatímco evropský průměr je 42 % pacientů. Nejlépe jsou na tom v tomto ohledu ve Finsku (77 %) a Nizozemsko (68 %). V Česku se tak jedná o nejméně navštěvovaný ze tří hlavních onkologických screeningových programů (kromě kolorekta ještě mamografický screening a screening cervixu), což potvrzují i statistiky VZP ČR. Na bezplatné vyšetření mají v ČR nárok všichni nad 50 let, vyšetřit se mohou buď testem na okultní krvácení do stolice (TOKS), nebo kolonoskopicky. Kdo vystaví pacientovi na screening žádanku a kde jej mohou vyšetřit, naleznete na stránce Screening karcinomu tlustého střeva a konečníku.

Z průzkumu, který si nechala VZP vypracovat, vyplývá, že jen 55 % Čechů ví, že screening je preventivní vyšetření k odhalení nemoci v časných a léčitelných stádiích. Některé ze screeningových vyšetření podstoupilo podle vlastní odpovědi pouze 30 % dotázaných. Z šetření dále vyplynulo, že se s nádorovým onemocněním v blízké rodině setkala celá polovina respondentů (52 %). Ti, kteří si takovou zkušenost nesou, jsou pak také ochotnější k návštěvě screeningového vyšetření.

**průzkum pro VZP ČR; agentura ppm factum research, s. r. o. (11/2024); 1 000 respondentů 18+*

Léčba karcinomu kolorekta a náklady VZP

V roce 2024 bylo s kolorektálním karcinomem léčeno **31 296 pacientů** a náklady na jejich léčbu dosáhly **2,29 miliardy korun**. I přes mírný pokles počtu pacientů oproti předchozím letům náklady každoročně rostou, což odráží vyšší náklady na moderní a účinnější léčbu.

	2022	2023	2024
Pacienti	31 715	31 439	31 296
Náklady v Kč v tis.	2 106 512	2 248 566	2 291 400

Léčba karcinomu kolorekta a náklady VZP

Různé onkologické formy mělo v roce 2024 přes 332 tisíc klientů VZP a pojišťovna za jejich léčbu zaplatila 23,6 miliardy korun. Mezi nejčastější formy nádorových onemocnění, se kterými se léčili klienti VZP, patřily nádory kůže (80 tis.), prsou (58 tis.) a mužských pohlavních orgánů (56 tis.). Nejdražší je léčba nádorů mízních, krvetvorných a příbuzných tkání, kdy za ni VZP zaplatila v souhrnu přes 5 miliard korun.

	2022	2023	2024			
	Počet pacientů	Náklady na léčbu v tis. Kč	Počet pacientů	Náklady na léčbu v tis. Kč	Počet pacientů	Náklady na léčbu v tis. Kč
Hlava a krk	7 556	513 371	7 607	607 381	7 796	607 381
Trávicí trakt	44 652	3 429 862	44 513	3 705 832	44 633	3 837 336
Plíce a dýchací ústrojí	16 373	1 727 285	16 616	2 062 458	16 966	2 282 849
Kosti a kloubní chrupavky	1 547	71 281	1 645	101 210	1 590	95 160
Kůže	72 083	958 537	76 438	1 082 073	80 920	1 184 489
Mezotelové a měkké tkáně	2 954	199 072	3 114	208 872	3 183	234 226
Prsa	56 002	2 494 785	57 054	2 874 170	58 027	3 436 674
Ženské pohlavní orgány	19 465	919 387	19 560	1 096 844	19 599	1 251 528
Mužské pohlavní orgány	51 906	2 247 725	53 971	2 557 393	56 598	2 829 960
Močové ústrojí	31 885	1 305 825	32 331	1 414 074	33 012	1 531 482
Centrální nervová soustava a oči	5 048	404 831	5 095	456 863	5 106	421 506
Štítná žláza a žlázy s vnitřní sekrecí	10 280	136 069	10 517	178 872	11 001	174 885
Přesně neurčená lokalizace	12 844	424 141	13 252	461 190	13 172	463 292
Mízní, krvetvorné a příbuzné tkáně	26 908	4 467 136	27 883	4 982 493	27 883	5 252 499
Mnohočetné samostatné lokalizace	99	1 436	85	1 005	92	1 495
Celkem	314 252*	19 300 743	323 075*	21 790 728	332 823*	23 683 465

* jedná se o počet UOP přes všechny skupiny diagnóz

VZP apeluje na všechny pojištěnce ve věku nad 50 let, aby nezanedbávali prevenci a využili možnost **bezplatného screeningového vyšetření kolorektálního karcinomu**. Včasný záchyt může zachránit život – vyšetření je jednoduché, bezbolestné a může odhalit onemocnění ve fázi, kdy je plně léčitelné. **Více informací o možnostech preventivních vyšetření naleznete na: www.vzp.cz/prevence.**

<https://www.vzp.cz/o-nas/aktuality/vzp-s-kolorektalnim-karcinomem-se-leci-temer-kazdy-desaty-onkologicky-pacient>